

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 30.11.2016
COM(2016) 860 final

ANNEX 1

BILAG

Fremskyndelse af ren energi i bygninger

til

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG,
REGIONSUDVALGET OG DEN EUROPÆISKE INVESTERINGBANK**

Ren energi til alle europæere

I initiativet, som Kommissionen lancerer i dag, behandles bygninger som en væsentlig del af Europas omstilling til ren energi.

Ved at fokusere på de steder, hvor vi bor og arbejder, er målet at udvikle en omfattende og integreret tilgang, der sætter energieffektivitet i højsædet, bidrager til EU's globale lederskab inden for vedvarende energikilder og sikrer forbrugerne rimelige vilkår på en måde, der hjælper medlemsstaterne med at nå deres energi- og klimamål for 2020 og 2030.

Der er klare fordele ved en sådan integreret tilgang:

- mobilisering af investeringer på nationalt, regionalt og lokalt niveau samt skabelse af vækst og arbejdspladser, idet man samtidig fremmer innovation og færdigheder
- energibesparelser, der fører til lavere driftsomkostninger, et sundere leve- og arbejdsmiljø for borgerne
- afhjælpning af energifattigdom med særligt fokus på at løse problemerne med energiineffektive sociale boliger og offentlige bygninger
- gradvis decentralisering af Europas energisystem gennem brug af bæredygtig energi i bygninger
- kobling af bygninger på et forbundet system for energi, lagring, digitale tjenester og transport, der vil bidrage til Europas strategi for lavemissionsmobilitet
- styrkelse af husholdninger, virksomheder og energifællesskaber og
- bidrag til den cirkulære økonomi.

Byggebranchen alene skaber 18 mio. direkte arbejdspladser i Europa og genererer 9 % af BNP¹.

Den europæiske byggebranche rummer potentiale til at reagere på en række økonomiske og samfundsmæssige udfordringer såsom arbejdspladser og vækst, øget urbanisering, sociale netværk og digitaliseret kommunikation, demografiske ændringer og globaliserede værdikæder, miljøpres og samtidig udfordringer med energi og klimaforandringer. Bygninger kan fungere som en af drivkræfterne til modernisering af sektoren og dens arbejdsstyrke.

EU er allerede førende i verden inden for innovationssystemer til bygninger. Ved at integrere energieffektivitet, vedvarende energi, lagring og tilslutning til digitale systemer og transportsystemer via bygninger skaber man mulighed for at styrke denne førerstilling yderligere og udnytte den gunstige lovgivningsramme bedst muligt.

I dag tegner bygninger sig for 40 % af Europas samlede energiforbrug. Omkring 75 % af bygningsmassen er energiineffektiv. Med det aktuelle renoveringstempo på 1 % om året ville det tage omkring 100 år at dekarbonisere byggemassen til moderne lavemissionsniveauer².

For at realisere potentialet for bæredygtig energi i bygninger skal en række **sociale, finansielle og tekniske hindringer eller administrative udfordringer** overvindes. Selv om bygninger vedligeholdes eller forbedres løbende, overvejer man f.eks. ofte ikke investeringer i

¹ Europa-Kommissionen, The European construction sector – A global partner, 2016.

² Konsekvensanalyse, der ledsager ændringen af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne, SWD(2016) 414. Se også FFC's rapport "Energy Renovation: The Trump Card for the New Start for Europe" på <http://iet.jrc.ec.europa.eu/energyefficiency/publication/energy-renovation-trump-card-new-start-europe>

bæredygtig energi, fordi de skal konkurrere om sparsom kapital og lider under mangel på troværdige oplysninger, mangel på kvalificeret arbejdskraft eller tvivl om de mulige fordele.

Desuden står mange projektudviklere stadig over for problemer med at skaffe den nødvendige startkapital til deres projekter og savner adgang til attraktive og tilstrækkelige finansieringsprodukter fra markedet. Dette markedssvigt skyldes især manglende forståelse af risiciene, flere fordele og forretningsmæssigt fornuftige bæredygtige energiinvesteringer, navnlig i energieffektivitet, fra finansieringsinstitutters og investorers side. Desuden øger investeringernes begrænsede størrelse og manglen på nøglefærdige løsninger omkostningerne ved gennemførelsen, og manglende kapacitet og færdigheder til at strukturere solide projekter holder efterspørgslen på finansiering nede.

Det er op til en bæredygtig energipolitik at hjælpe forbrugerne med at foretage disse investeringer på en nemmere måde og skabe mere gunstige investeringsbetingelser. Når forbrugerne renoverer deres boliger, bør de kunne vælge de mere effektive løsninger på grundlag af gennemsigtige, tydelige og rettidige oplysninger om forbrug og relaterede omkostninger. Ved modernisering af offentlige bygninger som hospitaler, skoler, sociale boliger eller kontorer skal de offentlige myndigheder have mulighed for at få adgang til attraktive finansieringsløsninger og kunne udnytte innovative energitjenester i form af f.eks. kontrakter om energimæssig ydeevne.

Efter fastlæggelsen af den rette lovgivningsramme, navnlig med den planlagte revision af energieffektivitetsdirektivet og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne, er der behov for at støtte hurtige ændringer af realøkonomien og for at løse spørgsmålet om finansiering nu.

1. Intelligent finansiering til intelligente bygninger

Bæredygtig energirenovering af bygninger er et område, hvor sammenlægning af projekter og offentlige garantier kan gøre en kolossal forskel. Som en del af Investeringsplanen for Europa er Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer (EFIS) 2.0³ nøglen til at frigøre privat finansiering til **energieffektivitet og vedvarende energikilder i bygninger i større skala.**

Allerede nu spiller energieffektivitet og vedvarende energikilder en fremtrædende rolle i EFIS-projekter. F.eks. drejer langt størstedelen af de energiprojekter, der indtil videre er godkendt til finansiering (22 % af de 154 mia. EUR i samlede investeringer), sig om energieffektivitet og sektoren for vedvarende energi. For at bygge videre på EFIS's succes har Kommissionen foreslået at forlænge dens varighed frem til udgangen af 2020 og til at kræve, at **mindst 40 % af projekterne i EFIS's afdeling for infrastruktur og innovation skal bidrage til klima-, energi- og miljøforanstaltninger i overensstemmelse med COP21-målene.** Dette er en vigtig mulighed og et konkret bidrag til at tiltrække offentlige og private midler til støtte for omstillingen til en cirkulær lavemissionsøkonomi. Støtten fra Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer kan supplere eller kombineres med støtte i form af **tilskud eller finansielle produkter** fra andre EU-fonde, inklusive de europæiske struktur- og investeringsfonde.

I perioden 2014-2020 vil **Den Europæiske Fond for Regionaludvikling og Samhørighedsfonden** investere 17 mia. EUR i energieffektivitet i offentlige bygninger og

³ Meddelelsen "Europa investerer igen – Status over investeringsplanen for Europa og videre tiltag", COM(2016) 359.

boliger og i virksomheder med fokus på SMV'er⁴. Dette er tre gange mere end i den foregående periode, og det bekræfter det engagement og den betydning, som medlemsstater og regioner tillægger energieffektivitet. Det har potentiale til at tiltrække et langt større beløb i national offentlig og privat medfinansiering på anslåede ca. 27 mia. EUR i alt⁵. Et af målene med Investeringsplanen for Europa er som minimum at fordoble anvendelsen af finansielle instrumenter under de europæiske struktur- og investeringsfonde for at mobilisere yderligere privat finansiering og bidrage til at etablere levedygtige markeder. Medlemsstaterne og regionerne planlægger allerede at investere næsten 6,4 mia. EUR⁶ via finansielle instrumenter i lavemissionsmål, navnlig i energieffektivitet; dette er mere end en ottedobling sammenlignet med perioden 2007-2013⁷.

Med udgangspunkt i Investeringsplanen for Europa og de europæiske struktur- og investeringsfonde vil Kommissionen iværksætte et initiativ for yderligere at fremme investeringer foretaget af enheder i den offentlige sektor, energitjenestevirksomheder, SMV'er/midcap-selskaber og husholdninger i energieffektivitet og intelligente bygninger. Dette nye initiativ kan i et tæt samarbejde med Den Europæiske Investeringsbank (EIB) og medlemsstaterne **frigøre yderligere 10 mia. EUR** i offentlige og private midler⁸ frem til 2020 til energieffektivitet og vedvarende energikilder. Dette skal ske gennem finansielle mellemmand og nationale investeringsplatforme for energieffektivitet for at aggregere projekter, risikosikre energieffektivitetsinvesteringer og optimere brugen af offentlige midler, herunder navnlig de europæiske struktur- og investeringsfonde kombineret med finansiering gennem Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Sådanne kombinationer, som allerede er mulige i dag, vil blive lettet yderligere gennem de foreslåede ændringer af finansforordningen og forordningen om fælles bestemmelser⁹. Medlemsstater, navnlig dem med en større energiintensitet og ekstern energiafhængighed, tilskyndes til at deltage i og bidrage til dette initiativ. Risikodelingen mellem EU og nationale offentlige og private midler vil betyde mere attraktive finansieringsmuligheder for de endelige modtagere. Desuden vil adskillige lovgivningsmæssige og administrative fordele blive tilknyttet brugen af en EU-løsning, f.eks. vedrørende statsstøtte, offentlige indkøb, medfinansieringsforpligtelser samt rapportering og forudgående vurderinger. I forbindelse med vurderingen af offentlige finanser under stabilitets- og vækstpakten er det vigtigt, at Kommissionen ligeledes indtager en positiv holdning over for medlemsstaternes bidrag til engangsbidrag til tematiske investeringsplatforme eller investeringsplatforme for flere lande i forbindelse med EFSI¹⁰.

En betydelig del af disse midler vil blive anvendt i byer og regioner: Lokale og regionale aktører spiller en central rolle med hensyn til at støtte bygninger med ren energi gennem deres beslutninger om bygningsreglementer og byplanlægning. Gennem initiativer som

⁴ Note: Derudover er der bevillinger på henholdsvis 870 mio. EUR og 113 mio. EUR fra Den Europæiske Landbrugsfond for Udvikling af Landdistrikterne (ELFUL) og Den Europæiske Hav- og Fiskerifond (EHFF), som også er en del af ESIF.

⁵ Skøn baseret på finansieringstabeller for de operationelle programmer 2014-2020 for det tematiske mål "støtte til omstillingen til en økonomi med lavere CO₂-emissioner".

⁶ Inklusive national medfinansiering.

⁷ Den første årlige statusrapport for ESIF's finansielle instrumenter 2014-2020 vil blive udarbejdet ved udgangen af november 2016.

⁸ EIB har ydet 10,5 mia. EUR til energieffektivitetssektoren i løbet af de seneste fem år.

⁹ COM(2016) 605 af 14. september 2016.

¹⁰ Se erklæring fra Kommissionen om dens vurdering af enkeltstående bidrag inden for rammerne af EFSI-initiativet med henblik på gennemførelsen af stabilitets- og vækstpakten, EUT 1.7.2015, L 169, s. 38, og meddelelsen "Optimal udnyttelse af fleksibiliteten inden for rammerne af de gældende regler under stabilitets- og vækstpakten", COM(2015) 12.

borgmesterpagten for klima og energi¹¹ tilskyndes byer og regioner til at gennemføre foranstaltninger med henblik på at reducere drivhusgasser, øge modstandsdygtigheden og sikre adgang til ren energi til en overkommelig pris for alle.

Søjle I: Mere effektiv brug af offentlig finansiering

Målet er at maksimere brugen af den tilgængelige offentlige finansiering via finansielle instrumenter for at rette op på konstaterede markedssvigt og ved at målrette tilskud bedre mod sårbare forbrugere. Til dette formål vil Kommissionen:

- a. Udvikle finansieringsmodeller for bæredygtig energi** baseret på nationale investeringsplatforme (med en mulig regional dimension) for at tiltrække supplerende privat finansiering til bygningsrenovering i henhold til EFSI-forordningen og i henhold til EU's statsstøttere regler.

I EU spiller bankerne en mere central rolle for finansiering af forbrugernes og virksomhedernes investeringer end i andre udviklede økonomier. Selv om de er stadig mere aktive på de nye energimarkeder, navnlig hvad angår vedvarende energikilder i større skala, betragter bankerne sjældent energieffektivitet som et særskilt markedssegment. Dette fører til mangel på hensigtsmæssige og rimeligt prissatte kommercielle finansieringsprodukter til investeringer i energieffektivitet eller vedvarende energikilder til bygninger¹². For at afhjælpe denne mangel har Kommissionen udviklet en pionerfinansieringsordning, faciliteten Private Finance for Energy Efficiency (PF4EE), som finansieres af LIFE-programmet og forvaltes af EIB. Succesen for denne pilotordning bevises af en betydeligt højere multiplikatorvirkning end oprindeligt planlagt, og dette viser potentialet ved gennemførelse af effektivitetsinvesteringer gennem risikodeling, teknisk bistand og kreditlinjer fra EIB til de deltagende finansielle institutter. Erfaringerne fra Private Finance for Energy Efficiency (PF4EE) vil bidrage til at fremme kombinationen af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer og andre offentlige finansieringskilder, herunder de europæiske struktur- og investeringsfonde, om nødvendigt gennem investeringsplatforme¹³.

På grundlag af denne erfaring vil Kommissionen støtte udviklingen af **fleksible platforme for finansiering af energieffektivitet og vedvarende energikilder** på nationalt eller regionalt niveau. Disse platforme kan tilbyde en fuldstændig løsning, der giver lokale banker, finansielle mellemmænd, energiservicevirksomheder eller andre enheder, der samler investeringer for at indføre attraktive finansieringsprodukter i bæredygtig energi til et stort antal endelige modtagere inden for de områder, som platformen dækker¹⁴. Der kan navnlig leveres tre elementer, der forstærker hinanden gensidigt, til de enheder, der er villige til at finansiere porteføljer af investeringer i bæredygtig energi:

¹¹ http://www.covenantofmayors.eu/index_en.html

¹² Navnlig opvarmnings- og kølingsløsninger, solpaneler på tage og varmepumper.

¹³ I sit nyligt vedtagne forslag til "Omnibus-forordning" (COM (2016) 605) foreslår Kommissionen forenklede regler for kombinationen af ESIF med EFSI, hvilket kunne give mulighed for at udvikle yderligere letanvendelige modeller og skabeloner.

¹⁴ Disse platforme vil også sikre større synlighed for de heri finansierede projekter med henblik på at udnytte de relevante lovgivningsmæssige og administrative fordele fra EFSI.

- opskaleret EIB-gældsfinansiering via Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer for at øge deres finansieringskapacitet (og derved bidrage til at styrke fokus på bæredygtig energi i bygninger inden for Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer 2.0)
- en risikodelingsmekanisme til at afbøde risikoen ved porteføljen af investeringer i bæredygtig energi i bygninger og give mulighed for mere attraktive lånebetingelser for de endelige modtagere. Dette kendetegn kan anvendes sammen med lokale midler, herunder de europæiske struktur- og investeringsfonde
- teknisk ekspertise og bistand til udrulning af låneprogrammer, der er udviklet i samarbejde med det europæiske centrum for investeringsrådgivning – herunder gennem faciliteter som ELENA, JASPERS, fi-compass¹⁵ – og andre kilder til national eller regional finansiering.

For at støtte udrulningen af denne model og andre tilhørende instrumenter for bæredygtig energi vil Kommissionen undersøge mulighederne for at omfordele eksisterende EU-midler, f.eks. til teknisk bistand.

- b. Kontrakter om energimæssig ydeevne:** Kontrakter om energimæssig ydeevne i offentlige bygninger skal spille en større rolle, eftersom de giver en holistisk tilgang til renoveringer, inklusive finansiering, udførelse af arbejdet og energiforvaltning. De kan også under visse omstændigheder give mulighed for at investere i effektivitet uden at øge den offentlige gældsætning, hvilket er af central betydning for såvel statslige som lokale og regionale myndigheder, der står over for budgetindskrænkninger, navnlig med hensyn til sociale boliger, hospitaler og skoler. Reglerne for den offentlige sektors investeringer og for den statistiske behandling af renovering af aktiver bør være gennemsigtige og tydelige for at lette investeringer i energieffektivitet i offentlige aktiver. Eurostat vil undersøge, hvordan man skal håndtere energieffektivitetsrelaterede investeringers indvirkning på statens gældsætning og underskud. Kommissionen er i tæt samarbejde med medlemsstaterne i færd med at analysere reglerne for offentlige regnskabsers indvirkning på markedet for kontrakter om energimæssig ydeevne og vil eventuelt ajourføre sin vejledning om den statistiske behandling af sådanne partnerskaber inden forsommeren 2017.
- c. Yde bistand til forvaltere af offentlige midler med strukturering og indsættelse af finansielle instrumenter:** Ud over støtten, der ydes under det europæiske centrum for investeringsrådgivning, fi-compass eller netværket af energi- og forvaltningsmyndigheder, vil Kommissionen afholde en række regionale kapacitetsopbygningsarrangementer, der involverer centrale beslutningstagere og interessenter. Den første workshop blev afholdt i november i år i Riga og dækkede Baltikum.
- d. Desuden har Kommissionen udviklet en lettilgængelig skabelon for at øge andelen af finansielle instrumenter under de europæiske struktur- og investeringsfonde:** det brugsklare instrument for energieffektivitet.

¹⁵ fi-compass er en platform for rådgivningstjenester om finansielle instrumenter under de europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF), der har til formål at bistå de myndigheder, der forvalter ESIF og andre interesserede parter med praktisk viden og læringsværktøjer om finansielle instrumenter. <https://www.fi-compass.eu/>

Medlemsstaterne har været aktive med at udforme finansielle instrumenter for energieffektivitet, navnlig for at opfylde målet om at kanalisere 20 % af ESIF over i investeringer i lavemissionsøkonomien gennem finansielle instrumenter. Men nogle medlemsstater er forsinkede med dette, og øget anvendelse af brugsklare instrumenter kan bidrage til at lukke dette hul.

Sideløbende omfatter forslaget til retsakt om bygningers energimæssige ydeevne foranstaltninger, der skal **sammenkæde de finansielle incitamenter** fra de offentlige midler med de opnåede energibesparelser.

Søjle II: Aggregering og bistand til projektudvikling

Adgangen til en større kilde til solide projekter, som kan benytte sig af investeringsplatforme og finansielle instrumenter, er af central betydning for dette initiativs succes. Men mange projektansvarlige – offentlige myndigheder, enkeltpersoner eller virksomheder – savner færdigheder og kapacitet til at opstille, gennemføre og finansiere ambitiøse projekter med ren energi til bygninger. Derfor vil Kommissionen:

- a. **Styrke de eksisterende faciliteter med bistand til projektudvikling¹⁶ på EU-niveau** såsom ELENA i samarbejde med det europæiske centrum for investeringsrådgivning. Målet er at øge investeringsmulighederne, støtte indsættelsen af finansielle instrumenter, komme tættere på projektlederne, navnlig fra Øst- og Centraleuropa, involvere byer og lokale aktører yderligere og stimulere aggregering og markedets udnyttelse af lovende løsninger, herunder innovative teknologier, finansiering og organisationsstrategier. Kommissionen vil øge budgettet til EU's bistand til projektudvikling fra 23 mio. EUR i 2015 til 38 mio. EUR om året fra 2017. Budgettet for EU's bistand til projektudvikling for 2016-2017 ventes at udløse op til 3 mia. EUR¹⁷ til investeringer i bæredygtig energi i bygninger.
- b. **Tilskynde medlemsstaterne til at udvikle dedikerede lokale eller regionale kvikskranker** for projektudviklere, der dækker hele forbrugerens rejse fra information, teknisk bistand, strukturering og levering af økonomisk støtte til overvågning af besparelser. Disse faciliteter bør føre til mere lokalt udviklede projektmuligheder og stærke og troværdige partnerskaber med lokale aktører (f.eks. SMV'er, finansielle institutioner og energiagenturer), hvor nøglen er at kæde leveringen af finansiering sammen med efterspørgslen på den. Udviklingen og kopieringen af disse kvikskranker vil blive støttet på EU-niveau gennem udveksling af god praksis gennem Manag'Energi¹⁸, finansiering gennem Horisont 2020¹⁹, EU's faciliteter for bistand til projektudvikling eller finansiering fra de europæiske struktur- og investeringsfonde, hvor det er relevant.

¹⁶ ELENA-faciliteten og PDA-indkaldelsen under Horisont 2020-programmet.

¹⁷ Baseret på den tidligere gearingsgrad inden for faciliteterne ELENA og PDA EASME.

¹⁸ Manag'Energi bliver fokuspunktet for kapacitetsopbygning for de mere end 400 lokale og regionale energiagenturer i Europa, når de skal øge deres kapacitet til finansiering af energieffektivitet og give agenturerne mulighed for at udvikle strukturer med henblik på holistiske, integrerede lokale/regionale metoder.

¹⁹ H2020, EE-23-2017 om innovative finansieringsordninger, navnlig ordninger baseret på projektaggregatorer eller clearingcentraler på regionalt eller nationalt niveau.

Sideløbende vil den foreslåede videreførelse af forpligtelserne til energibesparelser for medlemsstaterne i artikel 7 i energieffektivitetsdirektivet sætte yderligere skub i sammenlægningen af mindre projekter.

Søjle III: Risikosikring

Som de finansielle institutioner har opfordret til²⁰, skal investorer og finansieringsinstitutter have en bedre forståelse af de faktiske risici og fordele ved investeringer i bæredygtig energi i bygninger baseret på markedsdokumentation og historiske resultater. Grundlæggende faktorer som den lavere sandsynlighed for misligholdelse af lån til energibesparende foranstaltninger eller aktivernes øgede værdi som følge af bedre energiresultater skal gradvis anerkendes af bankerne og afspejles i prissætningen af deres finansieringsprodukter. Det er også vigtigt at udvikle dedikerede finansieringsprodukter til bæredygtig energi i bygninger for at støtte oprettelsen af et sekundært (refinansierings-)marked og øge deltagelsen af privat kapital. For at understøtte denne forandring af markedet vil Kommissionen:

- a. **Lancere en platform for risikosikring af energieffektivitet**, der indeholder de tekniske og økonomiske resultater for mere end 5 000 europæiske projekter for energieffektivitet i erhvervslivet og i bygninger. Projektudviklere, finansieringsinstitutter og investorer opfordres til at levere yderligere oplysninger til denne open-source-database og udnytte dens benchmarkingfunktioner og læringsmuligheder fra ligemænd.
- b. Kommissionen vil arbejde tæt sammen med offentlige og private finansielle institutioner, brancherepræsentanter og sektoreksperter om en **konsensusramme for garantier for investeringer i bæredygtig energi i bygninger**. Dette initiativ er medproduceret af Energi Efficiency Financial Institutions Group¹¹ og er planlagt til 2017, og det vil hjælpe de finansielle institutioner med at indarbejde de centrale energimæssige fordele i deres forretningspraksis, samtidig med at de nedbringer transaktionsomkostningerne og øger investorernes tillid. Denne foranstaltning vil ligeledes bidrage til at frigøre markedet for grøn realkredit.

Sideløbende omfatter forslaget til retsakt om direktivet om bygningers energimæssige ydeevne foranstaltninger, der skal give investorer fra den private sektor adgang til flere og bedre oplysninger, herunder mere troværdige energiattester, indsamling af data om det faktiske energiforbrug i offentlige bygninger og videreudvikling af langsigtede renoveringsplaner, der kan fungere som grundlag for investeringsbeslutninger.

Kommissionen etablerer også **EU-observationscentret for bygningsmassen** til central indsamling af alle relevante oplysninger vedrørende EU-bygninger og energirenovierung. Dette vil give mulighed for at støtte udformning, gennemførelse, overvågning og evaluering af politikker og tilhørende finansielle instrumenter.

2. Byggesektoren

Kommissionen vil opfordre interessenter inden for byggesektoren til at drøfte de udfordringer og muligheder, som investeringer i bæredygtig energi i bygninger udgør for sektoren, og hvordan dette kan fremmes yderligere. Dette supplerer arbejdet i trepartsforummet for

²⁰ www.eefig.com

bæredygtigt byggeri inden for 2020-strategien for byggeri (High-Level Tripartite Forum for Sustainable Construction of the Construction 2020 Strategy).

Under sin dagsorden for færdigheder for Europa²¹ indledte Kommissionen arbejdet med at bidrage til at afhjælpe udfordringer vedrørende færdigheder. På grundlag af erfaringerne med de pilotordninger, der blev lanceret i år, vil Kommissionen i 2017 udrulle nye sæt af de såkaldte "Blueprints for Sectoral Cooperation on Skills" (planer for sektorsamarbejde om færdigheder), og en af disse vil ligeledes vedrøre byggesektoren med fokus på energieffektivitet og digitale færdigheder. I denne forbindelse vil der blive udviklet synergier med Kommissionens initiativ "BUILD UP Skills", hvor man undersøger opkvalificeringen af arbejdstagere inden for byggesektoren med hensyn til teknologier for energieffektivitet og vedvarende energi samt installation og forvaltning af disse²².

Opførelse af nye bygninger eller modernisering af bygninger for at gøre dem mere energieffektive giver mulighed for at gentænke bygge- og nedrivningsmetoder for at tage højde for mere overordnede ressourceeffektivitetsaspekter. Inden for pakken for den cirkulære økonomi vil Europa-Kommissionen til næste år fremlægge en EU-ramme for vurdering af bygningers samlede miljømæssige ydeevne. En sådan ramme skal anvendes til at fremme den cirkulære økonomi i det bebyggede miljø, herunder ved at anvende den som reference i større projekter, i de europæiske struktur- og investeringsfonde og i national politik og lovgivning. Desuden undersøger Europa-Kommissionen mulighederne for at støtte initiativer til fremme af investeringer i ny og/eller innovativ infrastruktur til genbrug af bygge- og nedrivningsaffald i regioner, der er bagud i forhold til målet på 70 % for genbrug, genvinding og genanvendelse inden 2020 i henhold til affaldsrammedirektivet. Sådanne investeringer kan støttes af Den Europæiske Fond for Strategiske Investeringer. Man er i færd med at etablere en specifik platform for projekter i den cirkulære økonomi. Desuden har Kommissionen udformet en protokol for forvaltning af bygge- og nedrivningsaffald, der kan hjælpe interessenterne med at behandle affaldet på en miljømæssigt forsvarlig måde og øge dets genanvendelsespotentiale. På længere sigt arbejder Europa-Kommissionen ligeledes med principper og regler for bæredygtigt design af bygninger med henblik på at generere mindre bygge- og nedrivningsaffald og lette genanvendelse af materialer. Alle disse initiativer vil senere bidrage til at nedbringe energiforbruget og omkostningerne vedrørende byggematerialer.

Byggesektorens vækst- og jobskabelsespotentiale skal frigøres ved at forbedre markedernes funktion. Resultaterne af kvalitetskontrollen af byggeriet vil blive anvendt til at sikre en bedre sammenhæng i den tilhørende lovgivning om det indre marked og energieffektivitet. F.eks. bør krav fra forordningerne om miljøvenligt design, når det er relevant, indarbejdes i de harmoniserede standarder under forordningen om byggeprodukter, der gælder for de samme produkter, for at give producenterne en samlet ramme for prøvning af produkter. Eftersom det indre marked for byggeprodukter stadig er fragmenteret, har man indledt en høringsprocedure med interessenterne²³, som muligvis vil føre til en revision af forordningen om byggeprodukter inden for denne Kommissions embedsperiode.

Europa-Kommissionen vil fortsat støtte innovation ved at stimulere udviklingen af avancerede teknologiske produkter og processer inden for rammerne af det kontraktlige offentlig-private

²¹ Meddelelsen "En ny dagsorden for færdigheder for Europa: En fælles indsats for at styrke den menneskelige kapital, beskæftigelsesegenthed og konkurrenceevnen" (COM(2016) 381).

²² Initiativ, der finansieres under programmerne: Intelligent Energi – Europa og samfundsmæssig udfordring 3 i Horisont 2020.

²³ Som beskrevet i rapporten om gennemførelse af forordningen om byggeprodukter (indsæt henvisning).

partnerskab (kontraktligt OPP) *energieffektive bygninger (EeB)*. Denne OPP ventes at levere de nødvendige teknologier til at øge bæredygtigheden og konkurrenceevnen for den europæiske byggebranche²⁴.

Dette initiativ kan støttes gennem en intelligent tilgang til offentlige indkøb, hvor man fremmer innovative lavemissionsløsninger via branchestyrede standardiseringsinitiativer som f.eks. SustSteel²⁵. Når disse standarder er færdige, kan byggesektoren anvende dem til at opfylde deres bæredygtighedsmål. Denne fremgangsmåde kan eventuelt kopieres for andre byggeprodukter og vil give sektoren mulighed for at valorisere sin indsats og markedsføre sine produkter mere effektivt.

De nye direktiver om offentlige indkøb (i kraft siden foråret 2016) konsoliderer og optimerer alle de eksisterende innovationsinstrumenter: funktionskriterier, varianter, kvalitetsovervejelser i tekniske specifikationer og tildelingskriterier. EU bidrager ligeledes til indkøb af innovation gennem de europæiske struktur- og investeringsfonde og Horisont 2020-programmet. Dette har ført til en række banebrydende projekter. Et interessant eksempel er det grænseoverskridende PAPIRUS-projekt (der dækker Tyskland, Spanien, Italien og Norge), der har til formål at fremme, gennemføre og validere innovative løsninger for bæredygtigt byggeri gennem offentlige indkøb med fokus på næsten energineutrale bygninger. Desuden har Kommissionen offentliggjort valgfrie kriterier for grønne offentlige indkøb for udformning, opførelse og forvaltning af kontorbygninger, der omfatter en række henstillinger om indkøb af en grøn, energieffektiv kontorbygning²⁶.

Digitale teknologier har mulighed for at øge effektiviteten af byggeprocesser og driften af bygningerne og derved bidrage til vores energibesparelsesmål. Derfor støtter Kommissionen definitionen af fælles principper og regler for offentlige indkøb for at digitalisere egenskaber ved bygninger, herunder deres energimæssige ydeevne (modellering af bygningsinformation). Sammen med udviklingen af en fælles ramme for en digital bygningslogbog og specifikke foranstaltninger rettet mod SMV'er gør dette det langt nemmere at udveksle oplysninger og støtte beslutningsprocessen før, under og efter byggeprojekter, undgå fragmentering af konkurrerende nationale strategier og begrænse SMV'ernes omkostninger. Inden for WTO-aftalen om statslige indkøb og i forbindelse med bilaterale aftaler sikrer EU desuden, at offentlige indkøb foregår på en gennemsigtig og konkurrencebaseret måde, der ikke diskriminerer over for EU-varer, -tjenester eller -leverandører.

²⁴ http://ec.europa.eu/research/industrial_technologies/energy-efficient-buildings_en.html.

²⁵ Stålintustrien arbejder på europæiske standarder for bæredygtigt stål (SustSteel), som vil give virksomheder mulighed for at certificere, at deres stålprodukter til byggesektoren overholder de fastlagte krav for de økonomiske, miljømæssige og sociale aspekter af bæredygtighed.

²⁶ SWD(2016) 180 final, EU GPP-kriterier for design, opførelse og forvaltning af kontorbygninger